

איך מתמודדים עם כאב ?

1. (א) ותרא רחל פי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באהתה ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי: (ב) ויחר אף יעקב פרחל ויאמר התחת אלהים אנכי אשר מנע ממך פרי בטן: (ג) ותאמר הנה אמת בלהה בא אליה ותלד על פרפי ואבנה גם אנכי ממונה:... (יד) וילך ראובן בימי קציר הטים וימצא דודאים בשדה ויבא אתם אל לאה אמנו ותאמר רחל אל לאה תני נא לי מודדאי בנה: (טו) ותאמר לה המעט קחתך את אישי ולקחת גם את דודאי בני ותאמר רחל לכן ישכב עמך הלילה תחת דודאי בנה: **בראשית פרק ל**

2. "ויחר אף יעקב ברחל", רבנן דרומאה בשם ר' אלכסנדרו בשם ר' יוחנן אמר (איוב טו) "החכם יענה דעת רוח" – זה אברהם, (בראשית טז) "וישמע אברהם לקול שרי", "וימלא קדים בטנו" – זה יעקב, "ויחר אף יעקב ברחל ויאמר וגו', אל הקדוש ברוך הוא כך עונים את המעיקות?! חייך שבניך עתידים לעמוד לפני בנה. ויאמר התחת אלהים אנכי אשר מנע ממך פרי בטן, ממך מנע ממני לא מנע, אמרה לו כך עשה אביך לאמך לא חגר מתניו כנגדה, אמר לה אבי לא היה לו בנים אבל אני יש לי בנים, אמרה לו וזקינד לא היה לו בנים וחגר מתניו כנגד שרה, אמר לה יכולה את לעשות כשם שעשתה זקנת, אמרה לו מה עשתה אמר לה הכניסה צרתה לתוך ביתה, אמרה לו אם הדבר הזה מעכב הנה אמתי בלהה בא אליה ואבנה גם אנכי, מה זו נבנית על ידי צרתה אף זו נבנית על ידי צרתה. **בראשית רבה (וילנא) פרשה עא אות ז**

2א. ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי (בראשית שם), אשה שהיא עקרה ואינה יולדת היא מתה ? אלא אמרה רחל אם איני יולדת מן הצדיק הזה, אבא משיא אותי לאחר רשע, ואני מתה עמו לעולם הבא, שנאמר תמותת רשע רעה (תהלים לד כב), לכך אמרה ואם אין מתה אנכי. **אגדת בראשית (בוכר) פרק נב**

3. אל זונין לר"ע: לבי ולבך ידע דעבודת כוכבים לית בה מששא, והא קחזינן גברי דאזלי כי מתברי ואתו כי מצמד, מ"ט? אמר לו: אמשול לך משל, למה? לאדם נאמן שהיה בעיר, וכל בני עירו היו מפקידין אצלו שלא בעדים, ובא אדם אחד והפקיד לו בעדים, פעם אחד שכח והפקיד אצלו שלא בעדים, אמרה לו אשתו: בוא ונכפרנו, אמר לה: וכי מפני ששוטה זה עשה שלא כהוגן אנו נאבד את אמונתנו? אף כך יסורין, בשעה שמשגרין אותן על האדם, משביעין אותן: שלא תלכו אלא ביום פלוני, ולא תצאו אלא ביום פלוני ובשעה פלונית, ועל ידי פלוני ועל ידי סם פלוני, כיון שהגיע זמן לצאת הלך זה לבית עבודת כוכבים, אמרו יסורין: דין הוא שלא נצא, וחוזרין ואומרים: וכי מפני ששוטה זה עושה שלא כהוגן אנו נאבד שבועתנו? והיינו דא"ר יוחנן, מאי דכתיב: (דברים כוח) "וחלים רעים ונאמנים"? רעים – בשליחותן, ונאמנים – בשבועתן. **תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף נה עמוד א**

4. רב הונא תקיפו ליה ארבע מאה דני דחמרא, על לגביה רב יהודה אחוה דרב סלא חסידא ורבנן, ואמרי לה: רב אדא בר אהבה ורבנן, ואמרו ליה: לעיין מר במיליה. אמר להו: ומי חשידנא בעיניכו? אמרו ליה: מי חשיד קודשא בריך הוא דעביד דינא בלא דינא? אמר להו: אי איכא מאן דשמייע עלי מלתא – לימא. אמרו ליה: הכי שמייע לן דלא יהיב מר שבישא לאריסיה. אמר להו: מי קא שביק לי מידי מיניה? הא קא גניב ליה כוליה! אמרו ליה: היינו דאמרי אינשי: בתר גנבא גנוב, וטעמא טעים. אמר להו: קבילנא עלי דיהיבנא ליה. איכא דאמרי: הדר חלא והוה חמרא; ואיכא דאמרי: אייקר חלא ואיזדבן בדמי דחמרא. **תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ה עמוד ב**

5. עד היכן תכלית יסורין? אמר רבי אלעזר: כל שארגו לו בגד ללבוש ואין מתקבל עליו. מתקיף לה רבא זעירא, ואיתימא רבי שמואל בר נחמני, גדולה מזו אמרו: אפילו נתכוונו למוזג בחמין ומוזג לו בצונן, בצונן ומוזג לו בחמין, ואת אמרת כולי האי? מר בריה דרבינא אמר: אפילו נהפך לו חלוקן. רבא, ואיתימא רב חסדא, ואיתימא רבי יצחק, ואמרי לה במתניתא תנא: אפילו הושיט ידו לכיס ליטול שלש ועלו בידו שתיים. דווקא שלש ועלו בידו שתיים, אבל שתיים ועלו בידו שלש לא, דליכא טירחא למישדייהו. וכל כך למה? דתניא דבי רבי ישמעאל: כל שעברו עליו ארבעים יום בלא יסורין – קיבל עולמו. במערבא אמרי: פורענות מזדמנת לו. **בבלי ערכין דף טז ע"ב – יז ע"א**

6. כשם שאנו רואים את הרשעה באדם הפרטי או בחיי החברה האנושית, ואנו מוצאים שבכל שלילותה זרעתה יש לה תפקיד, אמנם תפקיד עובר, יש ברשעה אומץ מיוחד, תוקף הרצון ועומק הייב, שהם תוכנים נדרשים לשכלל בהם את היושר והטוב, ובטוחים אנו, שסוף כל סוף תעבור הרשעה, וישוכלל האדם, ותשתכלל החברה, ואז יעמד הכל על בסיס הטוב, והרשעה תכלה, ותשוקת הרע, הזעם, הרצת, הגמות, וכל סעיפיהם יכלו כעשן, כן הוא בכלל העולם. אין ספק שיש כח רשעתי שואף רע, העושה תסיסה בעולם, והוא שליט ומלא עין, כל ימי הרע, כל הזמן שהעולם צריך לתסיסה הרעה, שואף הוא הרשע העולמי, וכל אנפיו, לאבד ולכלות, לזהם ולטמא, להחשיך ולהאפיל, להפריד ולפוצץ, והוא מאריך ברעתו, עד עת קץ, עד אשר ישוכלל העולם, עד אשר רוח חדשה, רוח חיים טהורים, יפוח על בני אדם, ונשמות קדושות יתעוררו לפעולת ישועת אמת, ויחסנון מלכותא קדישי עליונין. וכל האמור בדברי חכמים וחידותם על דבר הרשעה ומציאותה, על דבר תקפה ועזה הזמני, על דבר כליונה והמחותה באחרית הימים, הכל רשום הוא בכתב אמת. **אורות הקודש ח"ב עמ' תעח "תפקיד הרשעה" – יג**

7. תנו רבנן: שתי שנים ומחצה נחלקו בית שמאי ובית הלל, הללו אומרים: נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, והללו אומרים: נוח לו לאדם שנברא יותר משלא נברא. נמנו וגמרו: נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, עכשיו שנברא – יפשפש במעשיו. ואמרי לה: ימשמש במעשיו. **בבלי מסכת עירובין דף יג עמוד ב**